

در گفت‌وگو با کارشناس امور بانکی و اقتصادی بررسی شد؛

تورم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی چگونه مهار می‌شود؟

تهران (پانا) - اگرچه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی مورد تایید بسیاری از کارشناسان و صاحبان نظران اقتصادی است اما با توجه به شرایط کنونی کشور و نرخ تورم‌های بالا در کنار افزایش چند برابری قیمت کالاهای اساسی این نگرانی وجود دارد که حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی شرایطی غیرقابل کنترل را در قیمت‌ها ایجاد کند و تبعات تورمی آن دامن طبقه متوسط به پایین جامعه را بگیرد تا آنجا که قدرت خرید کنونی آنها را به میزان بسیار کمتری کاهش دهد.

به عقیده کارشناسان مولفه‌های تاثیرگذار بر سبب معیشت به ترتیب، خوراکی‌ها، مسکن، حمل و نقل، آموزش و درمان است. در بخش خوراکی‌ها، حذف ارز دولتی، شوک‌های شدیدی بر نهاده‌های دامی وارد می‌کند و بنابراین مواد پروتئینی سفره‌ها به شدت گران خواهد شد. اکنون سوء مدیریت ارز دولتی در واردات برنج و گندم تاثیر داشته و نرخ برنج به شدت گران شده است و قطعاً با این سیاست‌ها، نان به عنوان کالایی استراتژیک و مهم نیز افزایش قیمت خواهد داشت. پرسش مطرح آن است که در صورت عزم دولت برای اجرای این سیاست راهکار کنترل تورم و جلوگیری از افزایش قیمت کالاهایی که تاکنون ارز دولتی دریافت می‌کردند، چیست؟

حجت‌الله فرزانی کارشناس امور بانکی و اقتصادی در گفت‌وگو با پانا تصریح کرد: «تورها برای کنترل قیمت کالاهای اساسی مورد نیاز مردم کنترل تورم است، اما کنترل تورم نیازمند ابزارها و زمینه‌هایی است که از جمله آنها رفتار دولت در ایجاد نرخ تورم است. اکنون بودجه حجیم سالانه که با کسری مواجه شده و دولت را مجبور به استفاده از روش‌های تورمی برای جبران آن می‌کند یکی از مهمترین دلایل افزایش نرخ تورم است.»

برنامه‌های کنترل تورم و نقدینگی به طور معمول در دوره‌های زمانی میان‌مدت پیگیری می‌شوند.

وی با بیان اینکه برنامه‌های کنترل تورم و نقدینگی به طور معمول در دوره‌های زمانی میان‌مدت پیگیری می‌شوند، افزود: «تامین کسری بودجه دولت از بانک مرکزی، استقراض از بانک مرکزی، تامین کسری بودجه از طریق انتشار اوراق، فروش آن به بانک‌ها و وثیقه قراردادن این اوراق از سوی بانک مرکزی و اضافه برداشت در نهایت به معنای استقراض از بانک مرکزی است و در این چرخه معیوب تامین مالی از بانک مرکزی تورم افسارگسیخته رشد کرده است.»

فرزانی تصریح کرد: «بانک مرکزی با مقاومت در برابر استقراض در این زمینه می‌تواند کنترل نقدینگی و تورم داشته باشد که به صورت مستقیم بر میزان تورم تاثیرگذار است.»

فرزانی خاطرنشان کرد: «راهکارهای بانک مرکزی از دو جنبه تاثیرگذار است تا بتواند تورم و رشد نقدینگی را کنترل کند یکی آنکه از استقراض دولت جلوگیری کند و دیگر آنکه مانع رشد و افزایش نرخ سود بانکی شود.»

کارشناس امور بانکی و اقتصادی با بیان اینکه نرخ سود بانکی نیز ابزار دیگری برای کنترل تورم است، خاطرنشان کرد: «به طور معمول دولت‌ها و برخی از صاحبان سرمایه بانکی علاقه‌مند به افزایش نرخ سود بانکی هستند اما اگر بانک مرکزی در برابر این درخواست مقاومت کرده و از افزایش نرخ سود جلوگیری کند، افزایش نقدینگی از محل سود سپرده هم کنترل می‌شود و نرخ منطقی خود را طی می‌کند، بنابراین در میان‌مدت سود سپرده باید ثابت بماند.»

بانک مرکزی بر روی نرخ سود بانکی نظارت داشته باشد

وی با بیان اینکه بانک‌ها نیز معمولاً در اعطای سود بیشتر به سپرده‌گذاران با هدف جذب سپرده‌گذاری بیشتر با یکدیگر رقابت می‌کنند، افزود: «بانک مرکزی باید روی نرخ سود سپرده‌های بانکی نظارت داشته باشد، وقتی سود علی‌الحساب بانکی افزایش یابد تبدیل به خلق نقدینگی می‌شود و وقتی از شبکه بانکی خارج شود مانند سیلی ویرانگر به هر بازاری که وارد شود، موجب ایجاد خرابی در آن بازار می‌شود و پس از ورود به بازار طلا، ارز و مسکن حجم نقدینگی را افزایش می‌دهد.»